

2. konzultace

**Právní aspekty mateřských škol – přehled právní úpravy,
rozdělení mateřských škol.**

**Předškolní vzdělávání. RVP PV. Postavení ředitele školy,
soudní přezkum rozhodnutí ředitele školy.
Ukončení předškolního vzdělávání.**

JUDr. Radovan Malachta

Podzimní semestr 2023 – Základy práva pro MŠ

Hierarchie mezi prameny práva

**MUNI
PED**

Základní přehled právní úpravy

Ústavní úroveň

- Ústava ČR jako akt nejvyšší právní síly
- Listina základních práv a svobod ČR

Článek 33

(1) Každý má právo na vzdělání. Školní docházka je povinná po dobu, kterou stanoví zákon.

(2) Občané mají právo na bezplatné vzdělání v základních a středních školách, podle schopností občana a možností společnosti též na vysokých školách.

(3) Zřizovat jiné školy než státní a vyučovat na nich lze jen za podmínek stanovených zákonem; na takových školách se může vzdělání poskytovat za úplatu.

(4) Zákon stanoví, za jakých podmínek mají občané při studiu právo na pomoc státu.

- lidskoprávní mezinárodní smlouvy – některé zařazeny do ústavního pořádku ČR
 - ano, dopadají: např. Úmluva o právech dítěte

Zákonná úroveň

školský zákon

zákonů je mnohem
více, které na Vás
dopadají

zákon o pedagogických
pracovnících

Školský zákon

Číslo právních předpisů znát nemusíte!

- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- veřejné právo, zásadně kogentní právní normy
- více jak 50 novelizací (novela = změna zákona, doplnění) – pak se běžně právní předpisy uvádí jako:
 - zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „školský zákon“)
- **předškolní vzdělávání je upraveno v části druhé (§ 33 až 35)**
- ale je nutné brát v potaz také obecná ustanovení (tj. obecná pro celý zákon) i některá ustanovení z jiných částí (např. Rámcový vzdělávací program § 4, Česká školní inspekce § 169 a násl., úprava přestupků atd. atd. atd.)

Zákon o pedagogických pracovnících

- zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- předpoklady pro výkon činnosti pedagogických pracovníků
- získávání **odborné kvalifikace** pedagogických pracovníků
 - § 6 učitel mateřské školy
- opět je nutné vnímat zákon v širším kontextu – další vzdělávání pedagogických pracovníků, společná ustanovení § 22, **pracovní doba a přímá pedagogická činnost** § 22a, 23 a násl.

Podzákonná úroveň – nařízení vlády

- nařízení vlády č. 125/2022 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů
 - účinné je od 1.9.2022

Vláda tak může učinit, aniž by k tomu byla zákonem zmocněna. Ono zmocnění plyne z Ústavy.

Podzákonná úroveň – vyhlášky ministerstev

- jen příklady
- vyhláška č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání
- vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování
- vyhláška č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů

Ministerstvo tak může učinit, jen pokud je k vydání vyhlášky zmocněno zákonem.

*O jakém
ministerstvu
je řeč?*

<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>

Příklad

Období covidu

- mimořádná opatření ministerstva zdravotnictví
- usnesení vlády
- závaznost? ANO. Vydány na základě zákona (například zákona o ochraně veřejného zdraví či zákona o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19)
- promítnuto i do novely školského zákona (§ 184a ŠkZ)

§ 184a

Zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů ve školách

(1) Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny žáků nebo studentů z nejméně jedné třídy, studijní skupiny, oddělení nebo kursu ve škole nebo většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, z mateřské školy nebo z odloučeného pracoviště nebo z nejméně jedné třídy, ve které se vzdělávají pouze tyto děti, poskytuje škola dotčeným dětem, žákům nebo studentům vzdělávání distančním způsobem.

(2) Vzdělávání distančním způsobem škola uskutečňuje podle příslušného rámcového vzdělávacího programu a školního vzdělávacího programu v míře odpovídající okolnostem.

Obce a kraje

- územní organizace dle zřizovatele
- např. obecně závazné vyhlášky obce, kterou se stanoví školské obvody mateřských škol zřízených obcí (příp. části školských obvodů aj.)
- vzory na stránkách ministerstva vnitra

**MUNI
PED**

Obecný zákonný podklad MŠ

Druh vs. typ školy

- MŠ je **druh školy** tvořící vzdělávací soustavu (§ 7 ŠkZ), organizačně se člení na třídy (§ 23/1 ŠkZ)
 - historicky (před 2004): MŠ byla předškolní zařízení, nikoliv druh školy
 - druh školy není typ školy
 - **typ školy** – pro MŠ (ZŠ, SŠ) – vyhláška MŠMT 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů **se speciálními vzdělávacími potřebami** a dětí, žáků a studentů **mimořádně nadaných**, ve znění pozdějších předpisů – výčet ust. § 5
 - MŠ pro zrakově postižené
 - MŠ pro sluchově postižené
 - MŠ pro hluchoslepé
 - MŠ pro tělesně postižené
 - MŠ logopedická
 - MŠ speciální
 - MŠ při zdravotnickém zařízení
- upravují se některá specifika pro tyto typy škol
- 13 – zápis do **školského rejstříku** jako nezbytná podmínka (§ 7/6 ŠkZ)

Právní postavení MŠ - § 8 ŠkZ

- obecně: kdo je oprávněn zřizovat školy (veřejný vs. neveřejný zřizovatel)
- pro MŠ je relevantní zejména **územně samosprávný celek** jako veřejný zřizovatel (stát přenesl pravomoc) – školy zřizuje zřizovatel svým vlastním jménem
- **soukromé školy** – zřizuje neveřejný zřizovatel (např. církev, právnické či fyzické osoby) – zřizují jako spolky, ústavy, příp. obchodní korporace; ŠkZ na ně dopadá ale stejně (rozsudek NSS)
- **právní postavení škol (§ 8 ŠkZ)**
 - zřizuje kraj, obec či dobrovolný svazek obcí – forma **školská právnická osoba** (§ 124-140 ŠkZ) nebo příspěvková organizace (viz pak zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů) - typicky **obec** či **svazek obcí** pro MŠ
 - mohou zřídit i vybraná ministerstva ve formě státní příspěvkové organizace (MŠMT) či jako organizační složka státu
 - název právnické osoby - musí vždy být označení příslušného druhu nebo typu školy (§ 8a ŠkZ)
- **výkon státní správy** – ředitel školy (zásadně není odpovědný zřizovateli, pokud jde o výkon státní správy – vliv např. na odvolání proti rozhodnutí ředitele MŠ)
- **obec či svazek obcí (§ 179 ŠkZ)**
 - zřizuje a ruší MŠ (je obligatorním zřizovatelem)
 - povinnost zřídit či zajistit předškolní vzdělávání v MŠ zřizované jinou obcí - poslední rok před zahájením povinné školní docházky pro děti s místem trvalého pobytu na jejím území (či v dětském domově na jejím území)

Obecně ŠkZ dále upravuje například ...

- zajištění **vzdělávání v jazyce národnostní menšiny** pro tyto menšiny (§ 14 ŠkZ) – viz dále
- poskytnutí **hmotného zabezpečení dětem v MŠ** (§ 122 ŠkZ) – školní stravování po dobu pobytu ve škole (ubytování v případě potřeby); dále **úplata** za vzdělávání (§ 123 ŠkZ) – neplatí pro vzdělání v posledním ročníku (max. 12 měsíců, čas. omezení neplatí pro děti se zdravotním pojištěním)
 - u těch, zřizovaných státem, krajem, obcí či svazkem obcí – výše je omezena ust. § 6 vyhlášky MŠMT o předškolním vzdělávání
 - u soukromých – výše úplaty není omezena
 - pozor! poslední ročník nerovná se poslední rok vzdělávání
- **administrativní a správní záležitosti** (rejstřík škol a náležitosti pro zápis, financování MŠ, role ministerstva, obce, kraje, ředitel školy, atd. – jiná místa ŠkZ)

MUNI
PED

Předškolní vzdělávání

Cíle předškolního vzdělávání

§ 33 ŠkZ

- podporuje rozvoj osobnosti dítěte
- podílí se na zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji
- podílí se na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů
- vytváří základní **předpoklady pro pokračování ve vzdělávání**
 - mj. to je důvod preference přijímání přijetí dětí v posledním roce před nástupem na ZŠ
- napomáhá **vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí** před vstupem do základního vzdělávání
- poskytuje **speciálně pedagogickou péči** dětem se speciálními vzdělávacími potřebami

RVP PV

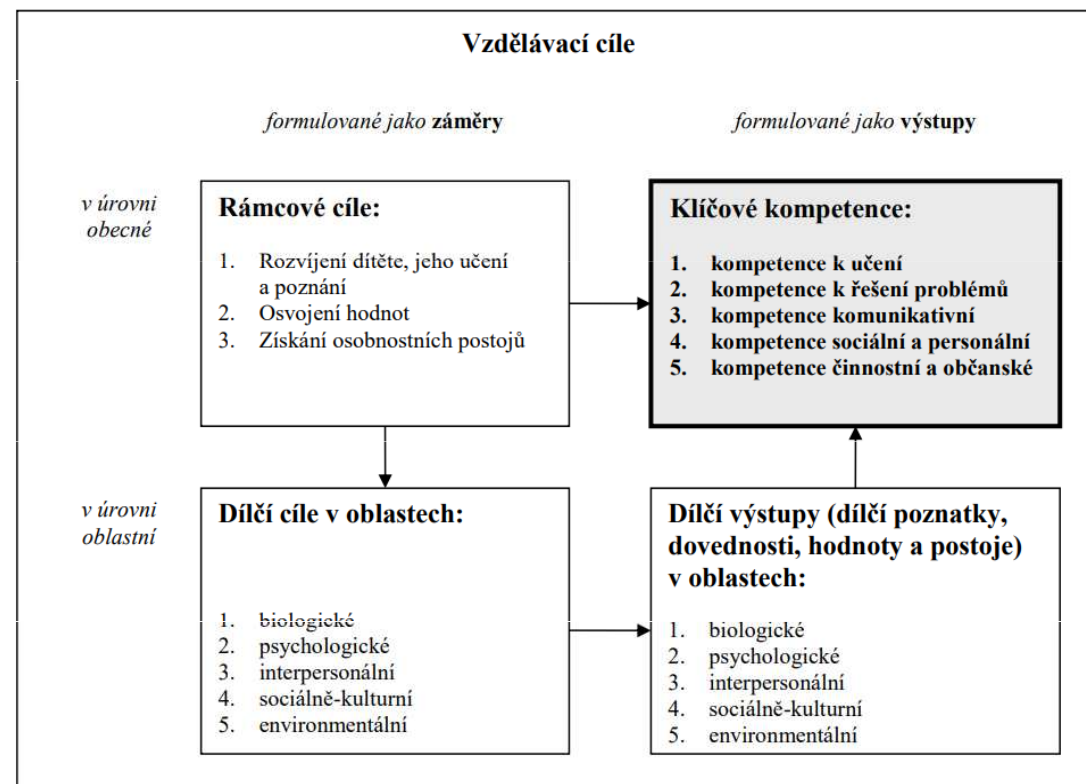
- cíle vzdělávání - rozváděny v RVP PV
- spíše ve smyslu vzdělávacích cílů, resp. cílových kategorií
- školský zákon vymezuje cíle obecně, vágně
 - RVP PV rozvíjí obecné kategorie uvedené v zákoně do konkrétních podob
- právní povahu řešil i NSS – není to opatření obecné povahy, ale vnitřní předpis <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nsscr/1-ao-1-2011-49>

[28] Jak je tedy patrné, rámcové vzdělávací programy jsou adresovány primárně patřičným školám či školským zařízením (základním školám, středním školám, konzervatořím atd.), které na jejich základě zpracovávají školní vzdělávací programy (vymezené v § 5 školského zákona). Druhotně pak představují určitý nástroj kontroly škol a školských zařízení ze strany ústředních orgánů státní správy, neboť nedodržení rámcového vzdělávacího programu může být např. důvodem k odnětí finančních prostředků škole. Neplynou z nich však žádná bezprostřední práva ani povinnosti žákům těchto škol, či jiným subjektům stojícím mimo vzdělávací soustavu. Výuka ve školách ostatně ani neprobíhá přímo na základě těchto programů, nezbytnou mírou podrobnosti a konkrétnosti se vyznačují teprve školní vzdělávací programy (Nejvyššímu správnímu soudu nicméně na tomto místě nepřísluší hodnotit právní povahu posledně zmíněného typu vzdělávacích programů). Z těchto důvodů dospívá Nejvyšší správní soud k závěru, že rámcové vzdělávací programy představují příklad tzv. vnitřních předpisů, tedy předpisů bezprostředně působících pouze uvnitř systému, mezi jehož jednotkami právně existují vztahy nadřízenosti a podřízenosti (k vymezení vnitřních předpisů viz body [19] až [20] výše).

RVP PV

<https://www.msmt.cz/file/56051/>

- obecně nastavují závazně obsah, rozsah a podmínky vzdělávání, konkretizuje cíle vzdělávání, klíčové kompetence – to znáte...
- na ně navazují ŠVP
- vydává MŠMT, zpracovává Národní ústav pro vzdělávání
- veřejný dokument
- změny RVP – ano, ale ...

Příklad

- *zdravý citový rozvoj* – stanovuje zákon
- *posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)* – stanovuje RVP PV

- *základní pravidla chování, mezilidské vztahy* – stanoví zákon
- *seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem atd.* – stanovuje RVP PV

Organizace předškolního vzdělávání

§ 34 ŠkZ

- PRO KOHO
- od 2 do zpravidla 6 let
 - do 3 let není PRÁVNÍ nárok
 - důvody, které se zohledňují i dětí do 3 let?
 - starší děti (např. 7 let)
 - úplatné vzdělávání, pokud je další rok způsoben odkladem nástupu do ZŠ? Ano či ne?
 - není dána povinnost ke školní docházce ani garance přijetí (vs. poslední rok před nástupem do ZŠ)
 - zákonný zástupce je povinen přihlásit pro povinné předškolní vzdělávání (§ 34a/2 ŠkZ)
 - vs. zákon č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v **dětské skupině** – tj. nevýdělečná činnost spočívající v pravidelné péči o dítě od 6 měsíců věku do zahájení povinné školní docházky

Povinné předškolní vzdělávání

§ 34a ŠkZ

– KDY?

- od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne 5 let
- povinnost zákonného zástupce přihlásit dítě k předškolnímu vzdělávání
- zavedeno od šk. roku 2017/2018

Úkol: Od kdy je vzdělání povinné pro dítě narozené 12. března 2018, 30. srpna 2018 či 19. října 2018?

– KDO?

- ten, kdo pobývá na území ČR více jak 90 dnů – občané ČR a občané EU, cizinci (tj. třetí státy mimo EU) s oprávněným trvalým či přechodným pobytem a účastníci řízení o udělení mezinárodní ochrany (podle § 80 odst. 4 zákona o azylu)

– KDO NE?

- děti s hlubokým mentálním postižením
- děti s individuálním vzděláváním

Povinné předškolní vzdělávání

§ 34a ŠkZ

– KDE?

- **SPÁDOVÁ MATEŘSKÁ ŠKOLA** = v mateřské škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu, v případě cizince místo pobytu
- pokud přijato do jiné než spádové školy – ředitel oznámí bez zbytečného odkladu řediteli spádové MŠ (§ 34a odst. 2 školského zákona)
- výjimky: 1) individuální vzdělávání dítěte, 2) vzdělávání v přípravné třídě ZŠ (či speciální ZŠ), 3) vzdělání v zahraniční MŠ na území ČR povoleny ministerstvem – povinnost zákonného zástupce oznámit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku (2+3, ne 1 – ale někdy ano – viz dále)

– JAK?

- forma pravidelné denní docházky v pracovních dnech – dle prováděcího předpisu, kterým je **vyhláška MŠMT o předškolním vzdělávání** (§ 1c této vyhlášky)
- rozsah 4 hodiny denně – začátek mezi 7h a 9h stanovuje ředitel školy a povinně uvádí ve školním řádu (§ 1c této vyhlášky)

Omlouvání

§ 34a/4 ŠkZ

- stanovuje **školní řád** – například:
 - podmínky pro uvolňování dětí a pro omlouvání dětí
 - řešení neomluvené absence
 - způsob omlouvání (komunikační prostředky – papírový formulář, SMS, email atd.)
- ředitel – může požadovat doložení důvodů nepřítomnosti – zákonný zástupce musí doložit do 3 dnů ode dne výzvy
 - den doručení výzvy je den 0, případně-li 3. den na sobotu, neděli, svátek – počítá se nejbližší pracovní den /to jsou obecná pravidla pro počítání lhůt ve správním právu, školský zákon mlčí/
- ale praxe:
 - jako důvod stačí vyjádření zákonných zástupců (není nutné např. omluvenka od lékaře atd.)
 - ředitel MŠ musí omluvu přijmout
 - nejsou ani stanoveny sankce v zákoně

Individuální vzdělávání dítěte

§ 34b ŠkZ

- = bez pravidelné denní docházky dítěte do MŠ
- oznámení zákonného zástupce, v zásadě 3 měsíce před zahájením školního roku (v průběhu roku od doručení žádosti řediteli), musí to být odůvodněný případ
- ředitel MŠ – stanoví oblasti z RVP ke vzdělání – oblasti ověří očekávané výstupy (od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku)
- pokud zákonný zástupce nezajistí ono ověření ani v náhradním termínu – ředitel ukončuje individuální vzdělávání
- lze se odvolat, ale odvolání nemá odkladný účinek – tj. individuální vzdělání je ukončeno a dítě musí plnit docházku do MŠ, dokud není rozhodnuto jinak
- výdaje hradí zásadně zákonný zástupce

Organizace předškolního vzdělávání

§ 34 ŠkZ

- **zápis a přijetí do MŠ**
 - viz dále
- **lesní MŠ**
 - MŠ, ve které vzdělávání probíhá především ve venkovních prostorech mimo zázemí lesní mateřské školy, které slouží pouze k příležitostnému pobytu
- **„firemní školky“**
 - vzdělávání dětí zaměstnanců zřizovatele či jiného zaměstnavatele – umožnění práce rodičům
 - platí odlišná pravidla pro přijímání ke vzdělávání a k ukončení předškolního vzdělávání
 - kritéria pro přijetí stanovuje zřizovatel nebo vnitřní předpis právnické osoby

Kapacita MŠ

- uvádí se v rejstříku škol a školských zařízení
- počty dětí
 - nejsou stanoveny v zákoně (viz dále vyhláška MŠMT o předškolním vzdělávání)
 - ŠkZ řeší následující situace (§ 34/10 a § 34/11 ŠkZ)
 - (1) přijetí do MŠ z jiné MŠ během července a srpna (lze nad rámec nejvyššího povoleného počtu dětí, ale ne v témže okamžiku!), po dobu, po kterou jiná MŠ přerušila provoz
 - (2) dítě se vzdělává pravidelně kratší dobu, než odpovídá provozu, v němž je vzděláváno – pak lze ve zbývajících dobách doplnit další dítě

Podmínky provozu MŠ

§ 1 vyhlášky o předškolním vzdělávání (dále jako PV)

- celodenní provoz: 6,5 až 12 hodin denně
- polodenní provoz: max. 6,5 hodin denně
- internátní provoz: min. 100 hodin nepřetržitého provozu týdně (celodenní vzdělávání a noční péče v pracovních dnech)
- lesní MŠ: typ MŠ, celodenní provoz 6,5 až 9 hodin týdně
- v celodenní je možné zřídit i polodenní či internátní, v lesní MŠ nelze internátní

Organizace MŠ

§ 1a a 3 vyhlášky o PV

- začíná 1. září a končí 31. srpna
- **přerušení nebo omezení provozu v červenci či srpnu nebo obou měsících** – rozsah se projednává se zřizovatelem (tj. obec či svazek obcí, kraj), lze vzdělání v jiné MŠ po tuto dobu – ale MŠ nemá povinnost tento pobyt v jiné MŠ zajistit, nezjišťuje se zájem zákonných zástupců ani se nevyžaduje souhlas (nic tomu ale nebrání, MŠ tak může činit); oznámení 2 měsíce předem na místě přístupném ve škole
- **přerušení nebo omezení provozu mimo tuto dobu** – závažné důvody (organizační, technické) znemožňující řádné poskytování vzdělávání; ředitel rozhodnutí zveřejňuje ihned po rozhodnutí
- **školský zákon** stanovuje, že: neplatí pro MŠ členění na období školního vyučování a školních prázdnin, nevztahuje se na MŠ dělení šk. vyučování na pololetí, ředitel MŠ nemůže udělit „ředitelské volno“ (rozdíl od ZŠ – 5 dní)

Počty přijatých dětí

§ 2 vyhlášky o PV

- v jedné třídě lze mít děti různého věku (§ 1a odst. 2 vyhlášky o PV)
- ředitel MŠ totiž rozhoduje o všech záležitostech týkajících se poskytování vzdělávání a školských služeb, pokud zákon nestanoví jinak (§ 164 odst. 1 školského zákona)
- počty § 2 vyhlášky o PV
 - pokud má MŠ 1 třídu – nejméně 15 dětí
 - pokud má MŠ 2 třídy – nejméně 12,5 dětí na třídu v průměru
 - pokud má MŠ 3 třídy – nejméně 16,33 dětí na třídu v průměru
 - pokud má MŠ 4 třídy – nejméně 18 dětí na třídu v průměru
 - lesní MŠ – nejméně 15 dětí
- jiná pravidla, pokud je v obci jen jedna MŠ
 - nejméně 13 dětí pro 1 třídu, 12,5 dětí v průměru pro 2 třídy, 16 dětí pro 3 a více tříd
- maximum je 24 dětí ve třídě
- pravidla pro snižování počtu (děti s podpůrnými opatřeními, děti do 3 let)

Napadne Vás praktický problém, který je s tímto spojen? (§ 2 vyhlášky o předškolním vzdělávání)

- (5) Za každé ve třídě zařazené dítě s přiznaným podpůrným opatřením čtvrtého nebo pátého stupně se nejvyšší počet dětí ve třídě podle odstavce 3 snižuje o 2 děti; to platí i v případě dítěte s přiznaným podpůrným opatřením třetího stupně z důvodu mentálního postižení. Nejvyšší počet dětí podle odstavce 3 se dále snižuje o 1 za každé dítě s přiznaným podpůrným opatřením třetího stupně, které není uvedeno ve větě první. Postupem podle věty první a druhé lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 5.
- (6) Za každé ve třídě zařazené dítě mladší 3 let se do doby dovršení 3 let věku dítěte nejvyšší počet dětí ve třídě podle odstavce 3 snižuje o 2 děti. Postupem podle věty první lze snížit nejvyšší počet dětí ve třídě nejvýše o 6.
- (7) Snížení počtu podle odstavců 5 a 6 nelze za 1 dítě uplatnit souběžně. Snížení počtu dětí podle odstavců 5 a 6 se neuplatní u mateřské školy, které v jeho plnění brání plnění povinného předškolního vzdělávání dítěte nebo dojde-li ke změně stupně podpůrného opatření u dítěte zařazeného ve třídě v průběhu školního roku.

Vyhláška o předškolním vzdělávání – dále:

- samostatná pravidla
 - MŠ při zdravotnickém zařízení
 - organizace vzdělávání ve skupinách pro jazykovou přípravu – alespoň 4 cizinci s povinným vzděláním – MŠ zajišťuje jazykovou přípravu
- maximální počet hodin přímé pedagogické činnosti pro mateřské školy financovaný ze státního rozpočtu („PHmax“)
 - složitá pravidla, ale vyhláška obsahuje přílohu
- stravování dětí
 - způsob a rozsah stanovuje ředitel školy po dohodě se zákonným zástupcem
 - organizace, rozsah a úplata – [vyhláška o školním stravování](#) – téma jiného semináře
- péče o zdraví a bezpečnost dětí
 - téma jiného semináře

Úplata

§ 6 vyhlášky o PV

- stanovuje ředitel školy na rok jako měsíční výši a zveřejňuje nejpozději 30.6.
- splatnost do 15. dne stávajícího kalendářního měsíce (lze dohodnout jinak se zákonným zástupcem)
- přerušení či omezení provozu – alespoň 5 vyučovacích dnů – poměrná část, déle jak 14 dní – max polovina
- zákonný zástupce hradí, i když dítě nechodí do školy
- pravidla pro osvobození (např. rodič pobírající dávku v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi atd.) – musí doložit řediteli MŠ
- **bezplatné** pro povinné předškolní vzdělávání - ustanovení § 123/2 ŠkZ

Vzdělávání v jazyce nár. menšiny

§ 14 ŠkZ

- zajištění **vzdělávání v jazyce národnostní menšiny** pro tyto menšiny (§ 14 ŠkZ)
 - garance rovného přístupu ke vzdělání bez diskriminace na základě jazyka
 - v obcích, kde je zřízen výbor pro národnostní menšiny – podmínky § 117/3 zákona o obcích
 - MŠ **zřídí** třídu, pokud se přihlásí alespoň 8 dětí této národnostní menšiny + ale podmínka, že všechny třídy budou v průměru naplněny nejméně 12 dětmi na třídu; nemusí jít o třídu jednotlivého ročníku této školy (= do jedné třídy i více ročníků)
 - je otázka, zda musí být všichni jedné národnostní menšiny – spíše ne, stačí jazyk
 - tam, kde není otevřena třída, ale jsou tam národnostní menšiny – lze dvojjazyčná výuka či její část na základě svolení zřizovatele školy

MUNI
PED

Přijímací řízení do MŠ

Obecné informace

§ 34 ŠkZ

- zápis v rozmezí od 2. do 16.5. pro následující školní rok – termín a místo určí ředitel MŠ po dohodě se zřizovatelem a uveřejní je způsobem v místě obvyklým
 - *co to znamená způsobem v místě obvyklým?*
- zákonný zástupce podává žádost o přijetí dítěte – povinnost u povinného předškolního vzděláv.
- lze i v průběhu školního roku, ale.....
 - *napadají Vás důvody či situace běžného života, kdy je to možné?*
- ředitel rozhoduje o přijetí dítěte do MŠ, může stanovit i zkušební pobyt v délce max. 3 měsíce
- **přednostně** děti, které dosáhnou 3 roky před začátkem školního roku a mají trvalý pobyt ve školském obvodu či pobyt v případě cizinců, do výše povoleného počtu dětí uvedeného ve školském rejstříku
- obecní úřad obce poskytuje MŠ seznam těchto dětí

Kam?

- **spádová mateřská škola** – obec (svazek obcí) musí zajistit místa ve spádové mateřské škole
 - platí pro děti dle ustanovení § 34 odst. 3 ŠkZ
- pokud MŠ nemá kapacitu nebo obec nemá MŠ, pak obec je povinna zajistit místo v jiné MŠ, kterou zřizuje (pro děti s místem trvalého pobytu) – dle ust. 179/2 ŠkZ
- přijetí v průběhu školního roku zákon umožňuje, samostatný zápis a řízení se nekoná

179/2 Obec je povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání dětí přednostně přijímaných podle § 34 odst. 3. Za tímto účelem obec

a) zřídí mateřskou školu, nebo

b) zajistí předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

Bude vše jinak?

Zajištění míst ve školkách by podle novely měli řešit starostové. Ti jsou ale proti

30. 7. 2023

Starostové měst a obcí by mohli mít od příštího roku povinnost zajistit pro děti od tří let místo ve školce nebo v dětské skupině. Vyplývá to z novely zákona o dětských skupinách. Zástupci obcí a měst to však odmítají.

Zřízení dětské skupiny bývá často složité a z hlediska vzdělávání mateřské školy nenahradí.

Změnilo by se něco z hlediska práva?
Změnilo by se něco z hlediska faktického stavu?
Návrh novely není zatím přijat – uvidíme

Ministerstvo chce trestat obce, které nezajistí místa ve školkách pro děti od tří let

26. 8. 2023

Ministerstvo práce a sociálních věcí chce sankcionovat obce, které nezajistí pro děti od tří let místa v mateřských školách nebo dětských skupinách. Resortní šéf Marian Jurečka (KDU-ČSL) chce návrh předložit v koalici současně s chystanou novelou o dětských skupinách. Ne všechny vládní strany ale se záměrem souhlasí a kritizují ho i zástupci obcí.

Vláda nařídí obcím místa ve školkách pro starší tři let

13. 7. 2023, 5:45

[Pavel Cechl, Jiří Mach](#)

Města a obce budou muset od příštího roku povinně dětem starším tří let zajistit v místě jejich bydliště, případně školského obvodu, umístění v předškolním zařízení. A to buď v mateřské škole, nebo dětské skupině.

Co lze

§ 23 ŠkZ

- povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí
- povoluje zřizovatel školy
- max. 4 místa
- zvýšení počtu není na újmu kvalitě vzdělávání + splněny podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Tj. kolik může být maximum dětí v jedné třídě?

K zamyšlení

Jaká byste stanovila kritéria pro přijetí do MŠ, kdybyste byly v pozici ředitelky MŠ?

Kritéria

- právní úprava neurčuje kritéria přijímání ani důvody zamítnutí žádosti
- právní úprava nepočítá ani s výběrem dětí na základě předpokladů dítěte
- podle uvážení ředitele školy – nicméně ten musí stanovit kritéria (na základě judikatury, zákon mlčí) pro stanovení pořadí
 - musí to být transparentní, zákaz diskriminace, princip rovnosti, zákaz úplné svévole
 - přezkoumatelnost kritérií!
- omezení: ano
 - to, co vyplývá z jiných ustanovení – zákonem určený věk
 - očkování – viz dále
 - kapacita škol
- pravidla platí i pro školy zřizované neveřejným zřizovatelem (dovozuje se)
- a co „firemní“ školky?

Rozsudek NSS 1 As 35/2010-40

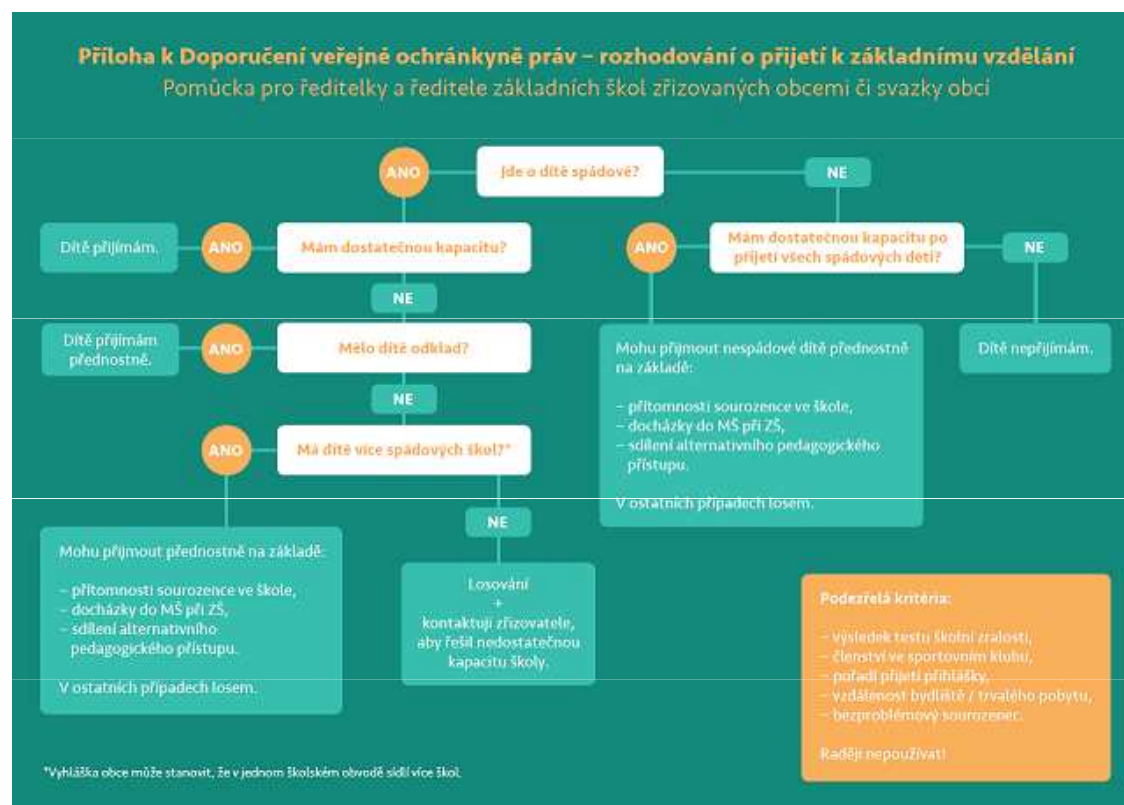
- I. Rozhodování mateřské školy o nepřijetí dítěte do (předškolního) vzdělávacího systému podle § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, se odehrává v oblasti veřejné správy. **Vzdělávání včetně předškolního je veřejnou službou, je svázáno přísnou regulací a kontrolováno státem; rozhodování o jeho poskytnutí proto nelze považovat za akt vymykající se soudní kontrole.**
- II. Disponuje-li mateřská škola pravomocí rozhodovat o přijetí dítěte do systému (předškolního) vzdělávání – mateřské školy – podle § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, přičemž **zákonné podmínky pro taková rozhodování zákon nikterak neupravuje**, pak je **nutno zajistit**, aby byla při rozhodování vážena **předem stanovená kritéria pro přijímání dětí** do tohoto systému vzdělávání. To právě proto, že **nelze zajistit zpravidla z kapacitních důvodů vždy a všem dětem přístup** právě do jimi zvoleného předškolního zařízení a tedy i do zmíněného předškolního vzdělávacího systému.
- <https://www.zakonyprolidi.cz/judikat/nsscr/1-as-35-2012-40>

Rozhodněte, jaká kritéria se Vám zdají v pořádku a která ne

- Přednostně budou přijaty děti čtyřleté před tříletými*
- Přednostně budou přijaty děti rodičů pracujících ve zdravotnictví*
- Rozhoduje pořadí přijetí přihlášky*
- Z důvodu nedostatku kvalifikovaného personálu pro práci dětí se zdravotním postižením budou tyto přijímány v případě volné kapacity*
- Rozhoduje vzdálenost bydliště od mateřské školy*
- Děti z nespádových obvodů mohou být přijaty, pokud zákonný zástupce uhradí mateřské školy tzv. neinvestiční náklady za vzdělávání*
- Při shodném počtu bodů rozhoduje losování*

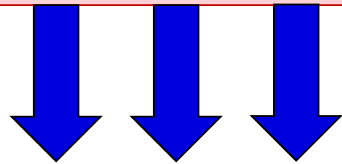
Příklad – zadán na hodině

Pro ilustraci – doporučení (jen doporučení) veřejného ochránce práv

Očkování

Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání je třeba dodržet podmínky stanovené zvláštním právním předpisem. § 34 odst. 5 ŠkZ

*(...) nebo mateřská škola, **s výjimkou** zařízení uvedených v § 46 odst. 4 větě druhé a zařízení, **do nichž je docházka povinná**, mohou přijmout pouze dítě, které se **podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro kontraindikaci**. Doklad o provedení pravidelného očkování nebo doklad o tom, že je dítě proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro kontraindikaci, vydá poskytovatel zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost na žádost zákonného zástupce dítěte, pěstouna nebo fyzické osoby, které bylo dítě soudem svěřeno do osobní péče.*

§ 50 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů

K zamyšlení

Může dítě navštěvovat dvě mateřské školy a plnit tak předškolní vzdělávání na dvou místech?

Prezentace

- očkování jako podmínka přijetí do MŠ
- specifika přijímání dětí z Ukrajiny do MŠ v roce 2022

Jedná se o správní řízení – rozhodnutí

- žádost zákonného zástupce jménem dítěte – přihláška
 - musí souhlasit oba?
- ředitel školy rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy:
 - b) přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání podle § 34 ŠkZ
- je to správní řízení – nutno dodržet normy **správního řádu**
 - § 67 a násl.
 - písemná forma – rozhodnutí o přijetí / nepřijetí dítěte do mateřské školy
 - 3 části: výroková část, odůvodnění a poučení
 - **výroková část** – tj. rozhodnutí o právech a povinnostech osoby, která je tam identifikována
 - tudíž co se rozhodlo, jak a koho se to týká + odkaz na právní ustanovení
 - **odůvodnění** – skutečnosti, které vedly k vydání rozhodnutí, důvody, podklady pro vydání, úvahy, kterými se ředitel řídil při jejich hodnocení
 - **poučení** – zda lze proti rozhodnutí podat odvolání, v jaké lhůtě, kdo rozhoduje o odvolání a kde se podává

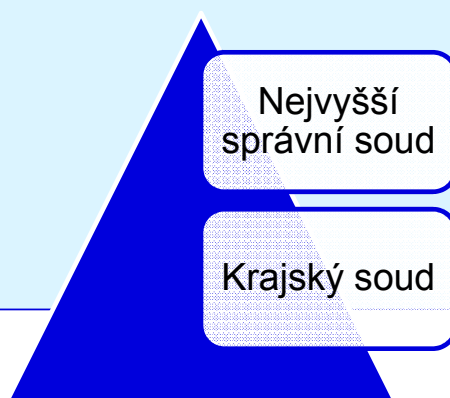
§ 165/2 b) ŠkZ

Kam se odvolat?

- odvolání je řádný opravný prostředek
- k příslušnému **krajskému úřadu** prostřednictvím ředitele mateřské školy, který rozhodnutí vydal
- př. odvolání proti rozhodnutí ředitele Mateřské školy Slavíčkova v Brně bude řešit Krajský úřad Jihomoravského kraje
- následuje pak rozhodnutí správního orgánu, kterým krajský úřad je (řídí se správním řádem)
- proč? Protože je to veřejné subjektivní právo dítěte
- kam dále? žaloba ke správnímu soudu

Soudní přezkum

- účastníkem je dítě (zastoupené zákonným zástupcem)
- rozhodnutí bylo nezákonné
 - chybí odůvodnění
 - špatné zohlednění kritérií
 - nestanovení kritérií předem

Nejvyšší
správní soud

Krajský soud

Co když zákonný zástupce „vyhraje“ spor a dítě by mělo být přijato do mateřské školky, která ale mezitím naplnila kapacitu na maximum?

Ukončení předškolního vzdělávání

§ 35 ŠkZ

- rozhodnutí ředitele školy o ukončení předškolního vzdělávání
- musí předcházet **písemné upozornění** zákonnému zástupci
- výčet důvodů je **taxativní** – pro jiné důvody nelze
 - a) dítě se **bez omluvy** zákonného zástupce nepřetržitě neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než dva týdny
 - předpoklad, že není zájem na pokračování – lze pak kapacitu nabídnout jinému dítěti
 - nelze zkoumat důvody omluvy, ani je požadovat

b) **zákonny zástupce** závažným způsobem opakovaně narušuje provoz mateřské školy

- nikoliv, když narušuje dítě
- školní řád, právní předpisy – nutno dodržovat
- závažně, opakovaně – např. nepodrobuje dítě povinným očkováním

c) ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu dítěte **lékař** nebo **školské poradenské zařízení**

- § 34/3 – max, 3 měsíce zkušební režim
- těžko uplatnitelné, když zákonny zástupce nespolupracuje s lékařem či šk. por. zařízením

b) zákonny zástupce **opakovaně neuhradí úplatu** za vzdělávání v mateřské škole nebo úplatu za školní stravování (§ 123) ve stanoveném termínu a nedohodne s ředitelem jiný termín úhrady

- snaha se domluvit u sociálně slabých rodin

Ukončení předškolního vzdělávání

- opět: **správní rozhodnutí ředitele školy** – o odvolání rozhoduje krajský úřad, pak příp. žaloba ve správním soudnictvím
 - opět jde o veřejná subjektivní práva dítěte
- pokud je zřizovatelem **církev či jiné soukromé mateřské školy** – dovozuje se z judikatury, že odvolacím orgánem je ministerstvo

**MUNI
PED**

**Děkuji za pozornost
malachta@mail.muni.cz**